EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2024 10 08
COM(2024) 442 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

dėl naudojimosi įgaliojimais, suteiktais Komisijai 2020 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2020/741 dėl pakartotinio vandens naudojimo minimaliųjų reikalavimų (Pakartotinio vandens naudojimo reglamentas)

KOMISIJOS ATASKAITA

EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

dėl naudojimosi įgaliojimais, suteiktais Komisijai 2020 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2020/741 dėl pakartotinio vandens naudojimo minimaliųjų reikalavimų (Pakartotinio vandens naudojimo reglamentas)

1. ĮVADAS

Reglamente (ES) 2020/741 dėl pakartotinio vandens naudojimo minimaliųjų reikalavimų[1] (toliau – Pakartotinio vandens naudojimo reglamentas) nustatyti suderinti minimalieji vandens kokybės reikalavimai, kurių laikantis valytas komunalines nuotekas galima saugiai naudoti drėkinimui žemės ūkyje. Jame taip pat nustatyti minimalieji stebėsenos reikalavimai, rizikos valdymo nuostatos, leidimų išdavimo reikalavimai ir skaidrumo nuostatos, kuriose nurodyta, kad pagrindinė informacija apie pakartotinio vandens naudojimo projektus turi būti skelbiama viešai.

Pagal Pakartotinio vandens naudojimo reglamentą, regeneruoto vandens gamybai ir tiekimui taikomas reikalavimas turėti leidimą. Leidimai turi būti grindžiami išsamiu rizikos valdymo planu, apimančiu visus pagrindinius reglamento II priede išdėstytus elementus. Atlikus II priede nurodytais pagrindiniais elementais grindžiamą analizę, rizikos valdymo plane turėtų būti nustatyti visi papildomi vandens kokybės reikalavimai, būtini siekiant užtikrinti pakankamą žmonių bei gyvūnų sveikatos ir aplinkos apsaugą.

Pakartotinio vandens naudojimo reglamente pripažįstama, kad rizikos valdymas yra labai svarbus siekiant užtikrinti pakartotinio vandens naudojimo saugą, taigi juo Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais reglamentas būtų iš dalies keičiamas siekiant II priede nustatytus pagrindinius rizikos valdymo elementus pritaikyti prie technikos ir mokslo pažangos. Komisija gali priimti ir deleguotuosius aktus, kuriais reglamentas būtų papildomas tų pačių pagrindinių elementų techninėmis specifikacijomis.

Pakartotinio vandens naudojimo reglamente yra reikalavimas Komisijai parengti ataskaitą apie tai, kaip ji naudojosi šiais deleguotaisiais įgaliojimais. Šioje ataskaitoje daugiausia dėmesio skiriama Deleguotajam reglamentui (ES) 2024/1765[2], kuriuo Reglamentas (ES) 2020/741 papildomas pagrindinių rizikos valdymo elementų techninėmis specifikacijomis.

2. TEISINIS PAGRINDAS

Pagal Pakartotinio vandens naudojimo reglamento 13 straipsnio 2 dalį įgaliojimai Komisijai suteikti penkeriems metams nuo 2020 m. birželio 25 d. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos (t. y. ne vėliau kaip 2024 m. rugsėjo 24 d.), Komisija turi parengti naudojimosi šiais deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą.

[1] 2020 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/741 dėl pakartotinio vandens naudojimo minimaliųjų reikalavimų (OL L 177, 2020 6 5, p. 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/741/oj).
[2] 2024 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2024/1765, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/741 papildomas pagrindinių rizikos valdymo elementų techninėmis specifikacijomis, (OL L, 2024/1765, 2024 6 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/1765/oj).

Deleguotieji įgaliojimai savaime pratęsiami tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas ar Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo pagal 13 straipsnio 2 dalį.

3. NAUDOJIMASIS ĮGALIOJIMAIS

Pagal Pakartotinio vandens naudojimo reglamento 5 straipsnio 5 dalį Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas reglamentas, siekiant to reglamento II priede nustatytus pagrindinius rizikos valdymo elementus pritaikyti prie technikos ir mokslo pažangos. Nuo tada, kai įsigaliojo Pakartotinio vandens naudojimo reglamentas, neatsirado jokių mokslo ar technikos pokyčių, dėl kurių II priedą reikėtų atnaujinti. Todėl penkerių metų laikotarpiu nuo 2020 m. birželio 25 d. Komisija deleguotaisiais įgaliojimais iš dalies pakeisti reglamentą nesinaudojo.

Pagal to paties straipsnio 5 dalies antrą pastraipą Komisija gali priimti deleguotuosius aktus, kuriais reglamentas papildomas, siekiant nustatyti II priede išdėstytų pagrindinių rizikos valdymo elementų technines specifikacijas. Komisija priėmė vieną deleguotąjį aktą – 2024 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2024/1765, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/741 papildomas pagrindinių rizikos valdymo elementų techninėmis specifikacijomis[3]. Komisija pasinaudojo šiais įgaliojimais, nes reikėjo užtikrinti, kad pakartotinio vandens naudojimo rizikos valdymo planai būtų patikimi, aukštos kokybės ir grindžiami sisteminiu požiūriu, visų pirma tais atvejais, kai reikia didinti hidrologinį atsparumą.

3.1 Deleguotasis reglamentas 2024/1765, kuriuo papildomas Reglamentas 2020/741

Rizikos valdymas yra itin svarbus pakartotinio vandens naudojimo saugai, taigi rizika turi būti nustatoma ir valdoma proaktyviai. Šis procesas gali būti sudėtingas ir jam reikalingas daugiadalykis požiūris, apimantis ne vieną įstaigą. Dėl šios priežasties buvo parengtos techninės specifikacijos siekiant užtikrinti, kad pakartotinio vandens naudojimo rizikos valdymo planai būtų tinkamos kokybės ir atitiktų tarptautines gaires ir standartus, pavyzdžiui, parengtus Pasaulio sveikatos organizacijos ir Tarptautinės standartizacijos organizacijos.

Deleguotasis reglamentas buvo parengtas remiantis patikimais techniniais tyrimais ir dalyvaujant nacionalinių valdžios institucijų, vandens valymo įmonių ir kitų suinteresuotųjų subjektų techniniams ekspertams, bendradarbiaujantiems Pakartotinio vandens naudojimo darbo grupėje[4].

Deleguotasis reglamentas pagrįstas darbu, atliktu siekiant parengti Komisijos gaires Reglamento 2020/741 dėl pakartotinio vandens naudojimo minimaliųjų reikalavimų taikymui palengvinti[5].

---

[3] 2024 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2024/1765, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/741 papildomas pagrindinių rizikos valdymo elementų techninėmis specifikacijomis, (OL L, 2024/1765, 2024 6 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/1765/oj).

[4] Pagal bendrą ES vandens politikos įgyvendinimo strategiją įsteigta darbo grupė: https://circabc.europa.eu/ui/group/9ab5926d-bed4-4322-9aa7-9964bbe8312d/library/dd9b4484-2935-4ee8-b3ce-72f844f3644c.

[5] Komisijos pranešimas „Gairės Reglamento 2020/741 dėl pakartotinio vandens naudojimo minimaliųjų reikalavimų taikymui palengvinti“ (2022/C 298/01, C/2022/5489) (OL C 298, 2022 8 5, p. 1–55).

Į diskusiją aktyviai įsitraukė ir Vandens bei potvynių ekspertų grupė[6]. Jai buvo suteikta galimybė pateikti pastabų dėl deleguotojo reglamento projekto. Parengiamieji posėdžiai vyko 2022 m. lapkričio 17–18 d., 2023 m. kovo 13–14 d. (Pakartotinio vandens naudojimo darbo grupė) ir 2023 m. spalio 16 d. (Ekspertų grupė). Deleguotasis aktas buvo priimtas 2024 m. kovo 11 d., apie tai buvo pranešta Europos Parlamentui ir Tarybai.

Per Pakartotinio vandens naudojimo reglamento 13 straipsnio 6 dalyje nurodytą dviejų mėnesių laikotarpį nei Europos Parlamentas, nei Taryba prieštaravimų dėl deleguotojo akto nepareiškė.

Nė viena institucija pagal tą pačią nuostatą neprašė dviejų mėnesių laikotarpio pratęsti dar dviem mėnesiais.

Todėl deleguotasis reglamentas buvo paskelbtas ES oficialiajame leidinyje ir įsigaliojo 2024 m. liepos 10 d.

4. IŠVADA

Komisija jai suteiktais įgaliojimais naudojosi tinkamai.

Nors deleguotaisiais įgaliojimais iš dalies pakeisti Pakartotinio vandens naudojimo reglamento II priedą ji dar nesinaudojo, ateityje jai gali prireikti tai padaryti, kad būtų atsižvelgta į tolesnę technologijų ir mokslo pažangą šioje srityje.

Todėl Komisija vis dar mano, kad deleguotieji įgaliojimai, jai suteikti pagal Pakartotinio vandens naudojimo reglamento 5 straipsnio 5 dalį, yra reikalingi.

Komisija kviečia Europos Parlamentą ir Tarybą susipažinti su šia ataskaita.

[6] Paskelbta Komisijos ekspertų grupių ir kitų panašių subjektų registre, kodo Nr. E03687.